

ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ		ਉਤਰ
1	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਗ	ਤਿੰਨਪ੍ਰਕਾਰ
2	ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ	ਸੁਸਤ ਲਚਕ
3	ਲਚਕ	ਪੰਜ ਅੰਗ
4	ਤਾਕਤ	ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਦੂਰੀ
5	ਰਫ਼ਤਾਰ	ਸਰੀਰਿਕ ਸੱਮਰਥਾ ਰਾਹੀਂ
6	ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ	ਡਾਇਨਾਮਿਕ ਤਾਕਤ
ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ		
1	ਗਤੀ	ਆਈਸੋਮੀਟ੍ਰਿਕ ਕਸਰਤਾ ਨਾਲ
2	ਤਾਕਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ	ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ
3	ਤਾਲਮੇਲ	ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ
4	ਸਰੀਰਿਕ ਸੱਵਸਥਤਾ	ਨਿਉਰੋ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ
5	5 ਤੋਂ 10 ਸਟੇਸ਼ਨ	ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ
6	ਸ਼ਹਿਣ ਸ਼ੀਲਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ	ਸਪਰਿੰਟਸ
ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ		
1	ਨਿਯਮਿਤਤਾ	ਸਰਲ ਤੋਂ ਕਠਿਨ ਕਸਰਤਾ ਕਰਨੀਆ
2	ਪੁਨਰਾਭ	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਦਾ ਭਾਰ
3	ਤਰੱਕੀ/ਵਿਕਾਸ	ਉਚਿਤ ਅਰਾਮ ਕਰਨਾ
4	ਸਿਖਲਾਈ	ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਭਿੰਨ
5	ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਖਰੋਂਵੇ	ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਵਿਧੀ
6	ਉਚਿਤ ਭਾਰ	ਰੋਜਾਨਾ ਕਸਰਤਾਂ
ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਭਰੋ		
1	ਸਰੀਰਿਕ ਸਮਰੱਥਤਾ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ----- ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ	ਕੰਮ
2	ਸਰੀਰਿਕ ਸਮਰੱਥਤਾ _____ ਤੋਂ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ	ਕਸਰਤਾ
3	ਸਰੀਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ _____ ਘੱਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਬਕਾਵਟ
4	ਸਰੀਰਿਕ ਸਵਸਾਂਥਤਾ ਤੋਂ ਭਾਵ _____ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਹੈ	ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਨਦ/ ਰੋਕੇ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ
5	ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ _____ ਤੋਂ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ
6	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖ _____ ਅੰਗ ਹਨ	ਪੰਜ
7	ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ _____ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਜੋਰ
8	ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ _____ ਜੋਰ ਨੂੰ ਮੈਕਸੀਮਮ ਤਾਕਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ/ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ
9	ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ _____ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ	ਦੋ / ਪੰਜ
10	ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਤੋਂ ਭਾਵ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਿਨ੍ਹਾ ਕਿਸੇ _____ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਤਾ।	ਬਕਾਵਟ/ ਅਰਾਮ
11	ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ _____ ਅਤੇ ਐਨਰੋਬਿਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਐਰੋਬਿਕ / ਸਟੈਟਿਕ
12	ਤਾਕਤ ਨੂੰ _____ ਅਤੇ ਡਾਇਨਾਮਿਕ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ	ਸਟੈਟਿਕ / ਐਨਰੋਬਿਕ

13	ਨਿਯਮਤਤਾ ਤੋਂ ਭਾਵ ਰੋਜ਼ਾਨਾ _____ ਕਰਨਾ ਹੈ	ਕਸਰਤਾ / ਖੇਡਾ
14	ਪੁਨਰ ਲਾਭ ਤੋਂ ਭਾਵ _____ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ	ਉਚਿੱਤ ਅਰਾਮ / ਵਿਸ਼ਰਾਮ
15	ਪ੍ਰਗਤੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ _____ ਕਸਰਤਾ ਕਰਨਾ ਹੈ	ਕਠਿਨ / ਸਰਲ
16	ਤਾਕਤ ਲਗਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ _____ ਫੈਲਦੀਆ ਅਤੇ ਸੁੰਗੜਦੀਆ ਹਨ	ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ / ਨਾੜੀਆ
17	ਲਚਕ ਤੋਂ ਭਾਵ ਜੋੜਾ ਦੇ ਬੰਧਨਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ _____ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ	ਖੁਲੱਣ / ਇੱਕਠਾ ਕਰਨ
18	ਰਫਤਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ _____ ਅੰਗ ਹਨ	ਪੰਜ/ਚਾਰ
19	ਤਾਲਮੇਲ ਤੋਂ ਭਾਵ ਨਾੜੀਆ ਅਤੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦਾ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ _____ ਕਰਨਾ ਹੈ	ਕੰਮ / ਅਰਾਮ
20	ਲਚਕ _____ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੰਦੀ ਹੈ।	ਦੋ / ਤਿੰਨ
21	ਬਲਾਸਟਿਕ ਕਸਰਤਾ ਦੁਆਰਾ _____ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਤਾਕਤ / ਲਚਕ
22	ਲਗਾਤਾਰ ਅਭਿਆਸ ਬਿੜਾਂ ਦੀ _____ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ/ ਦਿੱਖ
23	ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਧੀ ਤੋਂ ਭਾਵ _____ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨਾ ਹੈ	ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ / ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ
24	ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਧੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ _____ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ	ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ / ਗਤੀ
25	ਕਸਰਤਾ ਸਰੀਰ ਲਈ _____ ਹਨ	ਜਰੂਰੀ / ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ

ਸਹੀ ਗਲਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ (ਸਹੀ/ਗਲਤ)

1	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕਸਰਤਾ ਨਾਲ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਹੈ	ਸਹੀ
2	ਸਰੀਰਿਕ ਸਵੱਸਥਤਾ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆ ਨਾਲ ਗ੍ਰਸਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ	ਗਲਤ
3	ਲਚਕ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਗਲਤ
4	ਡਾਇਨਮਿਕ ਤਾਕਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ	ਸਹੀ
5	ਮੈਕਸੀਮਮ ਤਾਕਤ , ਐਕਪਲੋਸ਼ਿਵ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸਪੀਡ ਤਾਕਤ ਡਾਇਨਮਿਕ ਤਾਕਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਹਨ	ਸਹੀ
6	ਗਤੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੰਜਾ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ	ਸਹੀ
7	ਗਤੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਤਾਕਤ ਹੈ	ਗਲਤ
8	ਤਾਕਤ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਥਿਆਰ ਹੈ	ਸਹੀ
9	ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ	ਗਲਤ
10	ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਗਤੀ ਹੈ	ਸਹੀ
11	ਘੱਟ ਉਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਿਆਵਾ ਕਰਨਾ ਸਰੀਰਕ ਯੋਗਤਾ ਹੈ	ਸਹੀ
12	ਬਿਨ੍ਹਾ ਕਿਸੇ ਥਕਾਵਟ ਤੋਂ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਲਚਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਗਲਤ
13	ਸੁਸਤ ਲਚਕ ਤੋਂ ਭਾਵ ਬਾਹਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਹੈ	ਸਹੀ
14	ਐਨਾਰੋਬਿਕ ਕਸਰਤਾ ਤੋਂ ਭਾਵ ਬਿਨ੍ਹਾ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਕਿਰਿਆਵਾ ਕਰਨਾ	ਸਹੀ
15	ਐਰਬਿਕ ਕਸਰਤਾ ਤੋਂ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰਨਾ ਹੈ	ਗਲਤ
16	ਕਸਰਤਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰਿਕ ਅੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
17	ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਸਰਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਸਰਲ ਤੋਂ ਕਠਿਨ ਵੱਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ	ਸਹੀ
18	ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕਸਰਤਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
19	ਬਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪੁ ਭਾਰ ਦੇ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਕਾਰਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ	ਗਲਤ
20	ਕਸਰਤਾ ਬਿਡਾਰੀਆ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੀਆ ਹਨ	ਸਹੀ
21	ਨਿਯਮਤਤਾ ਸਰੀਰਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸ਼ਿਧਾਂਤ ਹੈ	ਸਹੀ
22	ਅੰਤਰਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਧੀ ਨਾਲ ਸਰੀਰਕ ਯੋਗਤਾ ਵਿਕਸਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਗਲਤ
23	ਕਸਰਤਾ ਨਾਲ ਗਤੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਗਲਤ
24	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਬਿਡਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ	ਸਹੀ
25	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉਮਰ, ਲਿੰਗ ਵਾਤਾਵਰਨ ,ਜੱਦ ਆਦਿ ਕਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ	ਸਹੀ

ਮਹੀ ਉਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ				
1	ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜੋਰ	_____ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ		
	ਲਚਕ	ਤਾਕਤ	ਤਾਲਮੇਲ	ਗਤੀ
2	ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋਰ	_____ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ		
	ਐਕਸਪਲੈਂਜਿਵ	ਤਾਕਤ	ਮੈਕਸੀਮ	ਤਾਕਤ
3	ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਭਾਵ ਇੱਕਦਮ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੋਰ ਨੂੰ	_____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ		
	ਐਕਸਪਲੈਂਜਿਵ	ਤਾਕਤ	ਮੈਕਸੀਮ	ਤਾਕਤ
4	ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਮੁੱਖ	_____ ਭਾਗਾ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।		
	4	3	2	5
5	ਕਿਸੇ ਸਥਿਰ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿੱਚੁਧ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਜੋਰ ਨੂੰ	_____ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ		
	ਮੈਕਸੀਮ	ਤਾਕਤ	ਡਾਇਨਮਿਕ	ਤਾਕਤ
6	ਨਿਸਚਿਤ ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ	_____ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ		
	ਤਾਕਤ	ਲਚਕ	ਗਤੀ	ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ
7	ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ	_____ ਦੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ	ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ	
	ਉਰਜਾ	ਬਕਾਵਟ	ਆਰਾਮ	ਅਭਿਆਸ
8	ਬਿਨਾ ਆਕਸੀਜਨ ਤੋਂ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ	ਨੂੰ	_____ ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ	ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
	ਐਰੋਬਿਕ	ਐਨਾਰੋਬਿਕ	ਤਾਕਤ	ਗਤੀ
9	ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ	ਨੂੰ	_____ ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ	ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ
	ਹੈ			
	ਐਨਾਰੋਬਿਕ	ਗਤੀ	ਤਾਕਤ	ਐਰੋਬਿਕ
10	ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ	_____ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ		
	2	4	6	3
11	ਰਫਤਾਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗ	_____ ਹੈ		
	ਰਿਐਕਸਨ	ਸਮਾਂ	ਬੋਜਨ	ਅਭਿਆਸ
12	ਲਚਕ ਕਿੰਨੇ	ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ		
	3	4	2	4
13	_____ ਲਚਕ ਤੋਂ ਭਾਵ ਬਿਨ੍ਹਾ ਬਾਹਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਕਤੀ			
	ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ	ਹੈ।		
	ਚੁਸਤ	ਸੁਸਤ	ਗਤੀ	ਤਾਲਮੇਲ
14	ਸੁਸਤ ਲਚਕ ਤੋਂ ਭਾਵ	_____ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋੜਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੋਲਣ ਦੇ ਯੋਗ		
	ਬਣਾਉਣਾ	ਹੈ		
	ਬਾਹਰੀ	ਅੰਦਰੂਨੀ	ਪੂਰੀ	ਅਧੂਰੀ
15	ਨਿਸਚਿਤ ਦੂਰੀ ਨੂੰ	_____ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ	ਨੂੰ ਗਤੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	
	ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ	ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ	ਬੋੜੇ ਤੋਂ ਬੋੜੇ	ਲੰਮੇ ਤੋਂ ਲੰਮੇ
16	ਨਿਉਰੋ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ	ਦੇ ਆਪਸੀ	ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ	ਨੂੰ
	ਤਾਕਤ	ਤਾਲਮੇਲ	ਗਤੀ	ਲਚਕ
17	ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਵਿਧੀ	_____ ਹੈ		
	ਅਭਿਆਸ	ਕਸਰਤਾ	ਸਰਕਟ	ਸਿਖਲਾਈ
18	ਤਾਕਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ	_____ ਸਿਖਲਾਈ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ		
	ਅੰਤਰਾਲ	ਸਿਖਲਾਈ	ਸਰਕਟ	ਸਿਖਲਾਈ
19	ਅੰਤਰਾਲ	ਸਿਖਲਾਈ	ਦੇ ਦੁਆਰਾ	_____ ਅੰਗ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
	ਗਤੀ	ਲਚਕ	ਐਰੋਬਿਕ	ਸ਼ਹਿਣ ਸ਼ਲਿਤਾ
20	ਅੰਤਰਾਲ	ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ	ਦੌੜਾ	ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
	ਵੱਡੀਆ	ਛੋਟੀਆ	ਮੱਧਦੂਰੀ	ਦੀਆ
21	ਸਰੀਰਿਕ	ਯੋਗਤਾ	ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ	ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਰਕ
	ਜੱਦ	ਦੂਰੀ	ਸਮਾਂ	ਕਸਰਤਾ
22	ਸਰੀਰਿਕ	ਯੋਗਤਾ	ਤੋਂ ਭਾਵ	ਘੱਟ
	ਉਰਜਾ	ਸਮਾਂ	ਦੌੜਾ	ਕਸਰਤਾ

23	ਤਾਕਤ, ਲਚਕ, ਗਤੀ , ਸਹਿਣਸੀਲਤਾ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ _____ ਦੇ ਮੁੱਖ ਘਟਕ ਹਨ	
	ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਸਰੀਰਿਕ ਸ਼ਕਤੀ ਕਸਰਤਾ	
24	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ _____ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮੱਹਤਵ ਹੈ	
	ਪੁਰਾਤਨ ਅਪੁਨਿਕ ਪੁਨਰ ਸਮਾਜਿਕ	
25	ਸਰੀਰਿਕ ਸਿਖਲਾਈ _____ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ	
	ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਪੁਰਾਤਨ ਨਵੀਨ ਸਮਾਜਿਕ	

1	ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾ ਵਾਲੇ ਉਤੱਤਰ	
2	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਕੀ ਹੈ ? ਬਿਨ੍ਹਾ ਕਿਸੇ ਥਕਾਵਟ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ।	
3	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਘਟਕ / ਅੰਗ ਕਿੰਨੇ ਹਨ? ਮੁੱਖ 5 ਅੰਗ ਹਨ।	
4	ਤਾਕਤ ਕਿਨ੍ਹੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਤਾਕਤ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਸਟੈਟਿਕ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਗਤਿਜ ਤਾਕਤ	
5	ਗਤਿਜ ਤਾਕਤ ਕਿਨ੍ਹੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ? ਤਾਕਤ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਸਟੈਟਿਕ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਗਤਿਜ ਤਾਕਤ	
6	ਲਚਕ ਕਿਨ੍ਹੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ , ਸੁਸਤ ਲਚਕ ਅਤੇ ਚੁਸਤ ਲਚਕ	
7	ਐਨੋਰੋਬਿਕ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਕੀ ਹੈ ? ਬਿਨ੍ਹਾ ਆਕਸੀਜਨ ਸ਼ਹਿਣ ਸੀਲਤਾ	
8	ਐਨੋਰੋਬਿਕ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਕੀ ਹੈ ? ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨਾ	
9	ਪੁਨਰ ਲਾਭ ਕੀ ਹੈ ? ਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਾਦ ਅਰਾਮਦੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।	
10	ਨਿਯਮਿਤਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੈ ? ਹੋਜਾਨਾ ਸਰੀਰਿਕ ਕਸਰਤਾ ਕਰਨੀਆ	
11	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਲਿਖੋ ? ਨਿਯਮਤਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ	
12	ਗਤਿਜ ਤਾਕਤ ਦੇ ਰੂਪ ਲਿਖੋ ? ਜਿਆਦਾ ਤਾਕਤ , ਵਿਸਫੋਟਕ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਸ਼ਹਿਣ ਸੀਲਤੀ	
13	ਆਰਮ ਦੀਆ ਕਿਸਮਾ ਕਿਨ੍ਹੀਆ ਹਨ? ਆਰਮ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	
14	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਕਾਰਕ ਲਿਖੋ ? ਜੱਦ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ।	
15	ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਸਿਧਾਤ ਕੀ ਹੈ? ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਿਆਵਾ ਕਰਨੀਆ	
16	ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਨਾਲ ਕੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ? ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ	
17	ਗਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਕਿਨ੍ਹੇ ਹਨ? ਪੰਜ ਅੰਗ	
18	ਕਸਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਖਰੇਂਦੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਵਖਰੇਂਦੇ ਦੀ ਲੋੜ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਫੋਰਮੈਸ ਅਤੇ ਮੰਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਹੈ	
19	ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ? ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜਾਰੀ ਲਈ	
20	ਮਾਸ਼ਪੋਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੋਰ ਕੀ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ? ਤਾਕਤ	

ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਤੱਤ ਲਿਖੋ

ਪ੍ਰ-1	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਭਾਵ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਥਕਾਵਟ ਅਤੇ ਘੱਟ ਊਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵੱਧ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰ-2	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਲਿਖੋ?
	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਉਮਰ, ਲਿੰਗ, ਜੱਦ ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾ, ਖੇਡ ਵਾਤਾਵਰਨ ਆਦਿ ਹੈ
ਪ੍ਰ-3	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਅਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ ?
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ਬਿਮਾਰੀਆ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ 2. ਵਿਹਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ 3. ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 4. ਮਾਨਸਿਕ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ 5. ਮੰਨੋਰੰਜਨ ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਧੀ ਦੀ ਚੋਣ ਹੈ
ਪ੍ਰ-4	ਸਰੀਰਿਕ ਫਿਟਨੈਸ ਦਾ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸਲਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ?
	<ol style="list-style-type: none"> 1 ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਥਕਾਵਟ ਤੋਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸਰੀਰਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। 2 ਘੱਟ ਊਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹਨ 3 ਰੋਜਾਨਾ ਅਭਿਆਸ ਕਾਰਨ ਸਰੀਰ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ <p>ਸਰੀਰਿਕ ਅੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਖਿਡਾਰੀ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦਾ ਹੈ</p>
ਪ੍ਰ-5	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ ?
	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਉਮਰ, ਲਿੰਗ, ਜੱਦ, ਭੋਜਨ, ਵਾਤਾਵਰਨ, ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ, ਬਿਮਾਰੀ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਬਣਤਰ ਹੈ
ਪ੍ਰ-6	ਤਾਕਤ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ
	ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਵਿੱਚੁਧ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਜੋਰ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰ-7	ਤਾਕਤ ਦੀਆ ਕਿਸਮਾ ਲਿਖੋ
	ਤਾਕਤ
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ਸਟੈਟਿਕ ਤਾਕਤ 2. ਗਤਿਜ ਤਾਕਤ <ol style="list-style-type: none"> (ਉ) ਮੈਕਸੀਮਨ ਤਾਕਤ (ਅ) ਐਕਸਪਲੋਜਿਵ ਤਾਕਤ (ਇ) ਐਨਡੀਊਰੈਨਸ ਤਾਕਤ
ਪ੍ਰ-8	ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਕੀ ਹੈ ?
	ਸਰੀਰਿਕ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਘੱਟ ਊਰਜਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਥਕਾਵਟ ਤੋਂ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰ-9	ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਦੀਆ ਕਿਸਮਾ ਲਿਖੋ ?
	ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਦੀਆ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾ ਹਨ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ਐਰੋਬਿਕ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ 2. ਐਨਾਰੋਬਿਕ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ 3. ਸਟਰੈਨਵ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ
ਪ੍ਰ-10	ਐਨਾਰੋਬਿਕ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
	ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਐਨਾਰੋਬਿਕ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀਆ ਦੌੜਾ ਅਤੇ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਟੈਕ ਦੀਆ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆ ਹਨ
ਪ੍ਰ-11	ਐਨਾਰੋਬਿਕ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਕੀ ਹੈ ?
	ਆਕਸੀਜਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਕੀਤੀਆ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਦਿਲ ਅਤੇ ਫੇਫ਼ਡਿਆ ਦੀ ਕਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰ-12	ਲਚਕ ਕੀ ਹੈ
	ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੋਲਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਲਚਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਜੋੜਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨਣ ਵਾਲੀਆ ਤੰਦਾ ਦੀ

	ਗੰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਲਚਕ ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ
ਪ੍ਰ-13	ਲਚਕ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਲਚਕ ਦੀਆ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ 1. ਸੁਸਤ ਲਚਕ (ਪੈਸਿਵ ਲਚਕ) 2. ਚੁਸਤ ਲਚਕ (ਐਕਟਿਵ ਲਚਕ)
ਪ੍ਰ-14	ਸੁਸਤ ਲਚਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਤਵਾਂ ਹੈ?
	ਬਾਹਰੀ ਸਮਾਨ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਕੇ ਜੋੜ ਦੇ ਬੰਧਨਾ ਨੂੰ ਖੋਲਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਸੁਸਤਾ ਲਚਕ ਹੈ
ਪ੍ਰ-15	ਚੁਸਤ ਲਚਕ ਕੀ ਹੈ ਬਾਹਰੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨ੍ਹਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੋੜਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖੋਲਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਣਾ ਚੁਸਤ ਲਚਕ ਹੈ
ਪ੍ਰ-16	ਗਤੀ ਕੀ ਹੈ
	ਨਿਸਚਿਤ ਦੂਰੀ/ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਗਤੀ ਕਿਹਤ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰ-17	ਗਤੀ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਅੰਗਾ ਦੇ ਨਾ ਲਿਖੋ? 1. ਰੀਐਕਸ਼ਨ ਟਾਈਮ 2. ਐਕਸਲਾਰੈਸਨ 3. ਲੋਕੋ ਮੋਟਰ 4. ਸਪੀਡ ਐਨਡੀਊਰੈਸਨ 5. ਮੋਮੈਨਟਮ (ਗਤੀ ਦੀ ਮਿਕਦਾਰ)
ਪ੍ਰ-18	ਤਾਲਮੇਲ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ
	ਸਰੀਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਿਆਵਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਨਾਜ਼ੀਆ ਅਤੇ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਤਾਲ ਮੇਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰ-19	ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆ ਕਿਰਿਆਵਾ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਧੀ ਸਰਕਟ ਟਰੈਨਿੰਗ ਫਾਰਟਲੈਕ ਸਿਖਲਾਈ
ਪ੍ਰ-20	ਨਿਯਮਿਤਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ?
	ਨਿਯਮਿਤਤਾ ਤੋਂ ਭਾਵ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਸਰਤਾਂ ਕਰਨੀਆ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰੀਰਿਕ ਫਿਟਨੈਸ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।
ਪ੍ਰ-21	ਪੁਨਰਲਾਭ ਕੀ ਹੈ
	ਇਹ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਕਾਰਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖਿਡਾਰੀਮੁਕਾਬਲੇ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਦੌਰਾਨ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਅਰਾਮ ਲਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਰਜਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰਜੀਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।
ਪ੍ਰ-22	ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੈ
	ਪ੍ਰਗਤੀ ਤੋਂ ਭਾਵ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਲ ਤੋਂ ਕਠਿਨ ਕਸਰਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਦੀ ਖੇਡ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਾ ਕਰਨਾ
ਪ੍ਰ-23	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਟਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਕੀ ਹੈ
	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਟਤਾ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਡ ਜਾਂ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣਾ। ਜਿਵੇਂ ਭਾਰ ਵਾਲੀਆ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀ, ਹੈਡਬਾਲ ਲਈ ਸਪੀਡ, ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਯੋਗ ਕਿਰਿਆਵਾ ਲਈ ਲਚਕਤਾ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨਾ

ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਢੰਗ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ

	ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ	
1	ਸਿਖਲਾਈ	ਮਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਖੇਡ ਤਿਆਰੀ
2	ਗਰਮਾਉਣਾ	ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਪ੍ਰਤੀ ਆਦੀ ਹੋਣ
3	ਠੰਡਾ ਕਰਨਾ	ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ
4	ਅਨੁਕੂਲਤਾ	ਖੇਡ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
5	ਸਰਕਟ ਟਰੋਨਿੰਗ	ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ
6	ਫਾਰਟਲੈਕ ਸਿਖਲਾਈ	ਤਾਕਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
	ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ	
1	ਫਾਰਟਲੈਕ ਸਿਖਲਾਈ	ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ
2	ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ	ਸਰੀਰਿਕ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
3	ਅੰਤਰਾਲ ਸਿਖਲਾਈ	ਸਵੀਡਿਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ
4	ਪ੍ਰੋਜੇਗ	ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਨਾ
5	ਵਾਧੂ ਭਾਰ	5 ਤੋਂ 10 ਸੇਟਸ਼ਨ
	ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ	
1	ਆਈਸੈਮੀਟ੍ਰਿਕ ਕਸਰਤਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ	
2	ਦੁਹਰਾਈ	ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ ਪਠਾਰ
3	ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ	ਕਿਰਿਆ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ
4	ਆਈਸੈਮੈਨੀਕ ਕਸਰਤਾ	ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
5	ਸਪਾਰਿੰਟਸ	ਕਿਰਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ
6	ਅਨੁਕੂਲਣ ਦੇ ਲਾਭ	ਅੰਤਰਾਲ ਸਿਖਲਾਈ

	ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾ ਭਰੋ	
1	ਗਰਮਾਉਣ ਦੀਆ	ਕਿਸਮਾ ਹਨ
2	ਮਾਨਸਿਕ ਗਰਮਾਉਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਖੇਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ _____ ਤੌਰ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ।	2/3
3	ਸਰੀਰਿਕ ਗਰਮਾਉਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ _____ ਚੁੱਕਣਾ	ਦਿਮਾਗੀ/ਸਰੀਰਿਕ
4	ਸਰੀਰਿਕ ਗਰਮਾਉਣ ਦੀਆ	ਕਿਸਮਾ ਹਨ
5	ਹਲਕੀਆ ਕਸਰਤਾਂ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਰਮਾਉਣਾ _____ ਅਖਵਾਉਦਾ ਹੈ	ਉਚਾ / ਨੀਵਾ
6	ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਡ ਦੀਆ ਕਸਰਤਾਂ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਰਮਾਉਣਾ _____ ਅਖਵਾਉਦਾ ਹੈ	ਸਧਾਰਨ ਗਰਮਾਉਣਾ/ਠੰਡਾ
7	_____ ਗਰਮਾਉਣ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀ ਚਾਹ, ਮਾਲਸ਼ ਕਾਫੀ ਪੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੇਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਗਰਮਾਉਦਾ ਹੈ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰਮਾਉਣਾ/ਸਧਾਰਨ
8	_____ ਗਰਮਾਉਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਖਿਡਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕਸਰਤਾਂ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੇਡ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ	ਨਿਸ਼ਕਿਆਤਮਕ / ਸਕਰਮਕ
9	ਸਿਖਲਾਈ _____ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ	ਵਿਗਿਆਨਿਕ / ਸਮਾਜਿਕ
10	ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਖੇਡ ਕੌਸ਼ਲਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਉਣਾ _____ ਅਖਵਾਉਦਾ ਹੈ	ਸਿਖਲਾਈ / ਪੜ੍ਹਾਈ
11	ਸਿਖਲਾਈ ਖਿਡਾਰੀਆ ਨੂੰ _____ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਕੋਚ/ਅਧਿਆਪਕ
12	ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਅਰਥ _____ ਅਭਿਆਸ ਹੈ	ਪ੍ਰਯੋਗੀ / ਲਿੱਖਤੀ
13	ਸਿਖਲਾਈ ਦੁਆਰਾ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਾ ਵਿੱਚ _____ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਵਾਪਾ / ਗਿਰਾਵਟ
14	ਗਰਮਾਉਣਾ ਨਾਲ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨ ਲਈ _____ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ	ਉਤੇਜਿਤ / ਸਰਲ
15	ਸਧਾਰਨ ਗਰਮਾਉਣ ਵੇਲੇ ਕਸਰਤਾਂ _____ ਹੋਣੀਆ ਚਾਹੀਦੀਆ ਹਨ	ਸਰਲ / ਕਠਨ
16	ਲਹੂ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ _____ ਅਖਵਾਉਦਾ ਹੈ	ਠੰਡਾ ਕਰਨਾ / ਗਰਮਾਉਣਾ
17	ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਰਮਾਉਣ ਨਾਲ ਖੇਡਾਂ ਦੌਰਾਨ _____ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ	ਸੱਟਾ/ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ
18	ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਬਿਨੂੰ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅੰਗ ਉਸ ਕਿਰਿਆ ਦੇ _____ ਹੁੰਦੇ ਹਨ	ਅਨੁਕੂਲ / ਯਾਦ
19	ਅਨੁਕੂਲ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ _____ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਸਰੀਰਿਕ ਤਿਆਰੀ/ ਕੋਚਿੰਗ
20	ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਸਰਤਾਂ ਨੂੰ _____ ਸਿਖਲਾਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਸਰਕਟ / ਫਾਰਟਲੈਕ
21	ਸਿਖਲਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ _____ ਕਰਨਾ ਹੈ	ਸੁਧਾਰ / ਖਰਾਬ
22	ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ _____ ਖਿਡਾਰੀ ਇਕੱਠੇ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ	ਕਈ / ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ
23	ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ _____ ਦੀ ਚੋਣ ਪਹਿਲਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਕਸਰਤਾ / ਸਰਕਟ
24	ਅੰਤਰਾਲ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ _____ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਆਰਾਮ/ ਖੇਡ
25	ਫਾਰਟਲੈਕ ਸਿਖਲਾਈ ਤੋਂ ਭਾਵ ਖਿਡਾਰੀ ਵੱਖ ਵੱਖ _____ ਨਾਲ ਅਭਿਆਸ ਕਰਦਾ ਹੈ	ਚਾਲ/ ਤਰੀਕੇ

ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਵਿੱਚ ਉਤੱਰ ਦਿਓ		
1	ਸਰੀਰਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਵਿਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਗਲਤ
2	ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਸਹੀ
3	ਗਰਮਾਉਣਾ ਸਰੀਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਗਲਤ
4	ਗਰਮਾਉਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਸਪਾਰਨ ਤੋਂ ਉਚ ਅਵਸਥਾ ਵੱਲਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
5	ਗਰਮਾਉਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਲਹੂ ਦਾ ਦਬਾਅ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
6	ਗਰਮਾਉਣ ਦੀ ਜਿਸ ਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀ ਆਪ ਭਾਗ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪਾਰਨ ਗਰਮਾਉਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
7	ਗਰਮਾਉਣਾ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਗਲਤ
8	ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਡ ਲਈ ਸਪਾਰਨ ਕਸਰਤਾ ਕੀਤੀਆ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ	ਗਲਤ
9	ਨਿਸ਼ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਗਰਮਾਉਣਾ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀ ਚਾਹ, ਮਾਲਸ਼ ਕਾਫੀ ਪੀ ਕੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੇਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਗਰਮਾਉਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
10	ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਡ ਦੀਆ ਕਸਰਤਾ ਕਰਕੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੇਡ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰਮਾਉਣਾ ਅਖਵਾਉਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
11	ਗਰਮਾਉਣਾ ਖੇਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ	ਗਲਤ
12	ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਸ਼ਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
13	ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵਖਰੇਵਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਸਹੀ
14	ਯੋਗ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਦੀ ਵਧੀਆ ਵਿਧੀ ਹੈ	ਸਹੀ
15	ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਖਿਡਾਰੀ ਉਰਜਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਗਲਤ
16	ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਨਾਲ ਗਤੀਵਾਹਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
17	ਅਨੁਕੂਲਨ ਸਬਦ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਤਿਆਰੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਗਲਤ
18	ਅਨੁਕੂਲਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਪਹਿਲਾ ਬਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ	ਸਹੀ
19	ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਚ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	ਸਹੀ
20	ਅੰਤਰਾਲ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਅਰਾਮ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	ਸਹੀ
21	ਫਾਰਟਲੈਕ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ	ਗਲਤ
22	ਫਾਰਟਲੈਕ ਸਿਖਲਾਈ ਰਚਨਾਤਮਕ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੈ	ਸਹੀ
23	ਬੰਦ ਦਰਵਾਜਾ ਪੱਕਣਾ ਆਈਸੋ ਟੋਨਿਕ ਕਸਰਤ ਹੈ	ਗਲਤ
24	ਆਈਸੋ ਕਾਈ ਨੈਟਿਕ ਕਸਰਤਾਂ ਆਈਸੋ ਟੋਨਿਕ ਅਤੇ ਆਸੋਮਿਟਰਿਕ ਕਸਰਤਾ ਦਾ ਮੌਲ ਹੈ	ਸਹੀ
25	ਸਾਨੂੰ ਖੇਡ ਤੋਂ ਬਾਦ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਰਮਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ	ਗਲਤ

ਸਹੀ ਉਤੱਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।

1	ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ _____ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ	
	ਭਾਰ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਵਰਤੋਂ ਵਾਪੂ ਭਾਰ	
2	ਗਰਮਾਉਣਾ _____ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ	
	ਸਰੀਰ ਖੇਡ ਪੜਨ ਦੌੜਨ	
3	ਆਈਸੋਮੀਟਰਿਕ ਕਸਰਤਾ _____ ਹੈ	
	ਦੌੜਨਾ ਡੰਡ ਮਾਰਨਾ ਦੀਵਾਰ ਨੂੰ ਪਕਣਾ ਬਾਲਟੀ ਚੁੱਕਣਾ	
4	ਆਈਸੋ ਟੋਨਿਕ ਕਸਰਤ ਦੀ _____ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ	
	ਬਾਲਟੀ ਚੁੱਕਣਾ ਦੀਵਾਰ ਪੱਕਣਾ ਪਿੱਠ ਨਾਲ ਦੀਵਾਰ ਪੱਕਣਾ ਰੱਸੀ ਟੱਪਣਾ	
5	ਆਈਸੋ ਕਾਈਨੈਟਿਕ ਕਸਰਤਾ ਨੂੰ _____ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ	
	ਰੱਸੀ ਟੱਪਣਾ ਡੰਡ ਮਾਰਨਾ ਬਾਲਟੀ ਚੁੱਕਣਾ ਰੱਸੀ ਤੇ ਚੜਨਾ	
6	ਵਾਪੂ ਭਾਰ _____ ਹੈ	
	ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਸਰਤਾ ਸਪਾਰਨ ਕਸਰਤਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਸਰਤਾ ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ	
7	ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ _____ ਸਟੇਸ਼ਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ	
	5-6 10-12 21-22 2-4	
8	ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਕਸਰਤ _____ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ	
	ਬਦਲਦੀ ਉਹੀ ਸਥਿਰ ਗਤੀ	
9	ਸਿਖਲਾਈ ਕਰਮਵਾਰ ਅਤੇ _____ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	
	ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਬਦਲਦੀ ਸਥਿਰ ਗਤੀ	
10	ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਾਪੂ ਭਾਰ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ _____ ਵਿੱਚ ਵਾਪਾ ਕਰਦਾ ਹੈ	
	ਪ੍ਰਫੋਰਮੈਂਸ ਤਾਕਤ ਗਤੀ ਸਹਿਣਸੀਲਤਾ	
11	ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਭਿਆਸ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿੱਚ _____ ਹੈ	
	ਰੁਕਾਵਟ ਵਾਪਾ ਸਥਿਰਤਾ ਪਠਾਰ	
12	ਸਰੀਰਕ ਅੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨਾ _____ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ	
	ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਪ੍ਰਯੋਗ ਅਭਿਆਸ ਸਿਖਲਾਈ	
13	ਫਾਰਟਲੈਕ _____ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਬਦ ਹੈ	

	ਜੂਨਾਨੀ	ਲਤੀਨੀ	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ	ਸਵੀਡਿਸ
14	ਫਾਰਟਲੈਕ' ਤੋ ਭਾਵ	ਹੈ		
	ਵੱਖ ਵੱਖ ਚਾਲ	ਸਥਿਰ ਚਾਲ	ਗਤਿਜ ਚਾਲ	ਬਦਲਵੀ ਚਾਲ
15	ਫਾਰਟਲੈਕ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਖਿਡਾਰੀ		ਨੂੰ ਆਪ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ	
	ਰਫਤਾਰ	ਤਾਕਤ	ਲਚਕ	ਤਾਲਮੇਲ
16	ਅੰਤਰਾਲ ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ		ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ	
	ਲਚਕ	ਤੀਬਰਤਾ	ਦੁਹਰਾਈ	ਤਾਕਤ
17	ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਰਿਆ	ਸਿਖਲਾਈ	ਅਖਵਾਉਂਦੀ ਹੈ	
	ਸਰਕਟ	ਅੰਤਰਾਲ	ਫਾਰਟਲੈਕ	ਲਗਾਤਾਰ
18	ਗਰਮਾਉਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ	ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ		
	ਦੌੜਨਾ	ਕਸਰਤਾ	ਮੌਸਮ	ਰੱਸੀ ਟਪੱਣਾ
19	ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ	ਤੇ ਸੁੰਗਤਦੀਆ ਹਨ		
	ਕਿਰਿਆ	ਫੈਲਦੀਆ	ਸਥਿਰ	ਗਤੀ
20	ਸਰੀਰ ਦੀ ਮਾਲਸ ਕਰਨਾ	ਗਰਮਾਉਣਾ ਹੈ		
	ਸਧਾਰਨ	ਵਿਸ਼ੇਸ਼	ਸ਼ਕਰਮਕ	ਨਿਸ਼ਕਿਰਿਆਤਮਕ
21	ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਕਸਰਤਾ ਸੌਖੀਆ ਤੋ		ਰੱਖੀਆ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ	
	ਔਖੀਆ	ਸਰਲ	ਤਰਤੀਬਵਾਰ	ਕਰਮਵਾਰ
22	ਕਸਰਤਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਲੰਬਾਈ ਅਤੇ ਮੋਟਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ			
	ਆਈਸੋਮੀਟਰਕ	ਆਈਸੋਟੋਨਿਕ	ਤਾਕਤ	ਲਚਕ
23	ਅਨੁਕੂਲਨ ਨਾਲ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ			
	ਕਸਰਤਾ	ਕਿਰਿਆ	ਤਾਲਮੇਲ	ਸਿਖਲਾਈ
24	ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ	ਹੁੰਦੀ ਹੈ		
	ਵੱਧ	ਘੱਟ	ਸਥਿਰ	ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ
25	ਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਈ ਲਈ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੂਰੀ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ			
	ਤਾਕਤ	ਅੰਤਰਾਲ	ਗਤੀ	ਸਰਕਟ

ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਾਲੇ ਉਤਰ ਲਿਖੋ

1. ਗਰਮਾਉਣਾ ਕੀ ਹੈ ।
ਖੇਡ ਤੋ ਪਹਿਲਾ ਕੀਤੀ ਤਿਆਰੀ
2. ਗਰਮਾਉਣਾ ਤੋ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ।
ਸਰੀਰਿਕ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੱਕਣਾ
3. ਗਰਮਾਉਣ ਦੀਆ ਕਿੰਨੀਆ ਕਿਸਮਾ ਹਨ।
ਦੋ
4. ਗਰਮਾਉਣਾ ਕਿਉ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ।
ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖੇਡ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ
5. ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਤੋ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ।
ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਤੋ ਬਾਦ ਸਰੀਰਿਕ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਲੈਕੇ ਆਉਣਾ
6. ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੈ ।
ਬਕਾਵਟ ਦੂਰ ਕਰਨਾ
7. ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਦੀਆ ਵਿਧੀਆ ਲਿਖੋ
ਯੋਗ ਕਿਰਿਆਵਾ, ਜੋਗਿੰਗ, ਅਤੇ ਮੈਡੀਟੇਸ਼ਨ
8. ਮਾਨਸਿਕ ਗਰਮਾਉਣਾ ਕੀ ਹੈ
ਖਿਡਾਰੀਆ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਦਬਾਓ ਤੋ ਰਹਿਤ ਰੱਖਣਾ
9. ਅਨੁਕੂਲਨ ਕੀ ਹੈ
ਸਰੀਰਿਕ ਅੰਗਾ ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਂਲ ਲੈਣਾ
10. ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਕੂਲਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਹੈ
ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਕਾਰਗੁਜਾਰੀ ਲਈ
11. ਆਈਸੋਮੀਟ੍ਰਿਕ ਕਸਰਤ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਦਿਉ ।
ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਪੱਕਣਾ
12. ਆਈਸੋਮੀਟ੍ਰਿਕ ਕਸਰਤਾ ਕੀ ਹਨ
ਕਸਰਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਵੱਲੋ ਕੀਤੀ ਹਰਕਤ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀ ਆਉਂਦੀ
13. ਆਈਸੋਕਾਈਨੈਟਿਕ ਕਸਰਤਾ ਕੀ ਹਨ
ਆਈਸੋਟੋਨਿਕ ਅਤੇ ਆਈਸੋਮੀਟ੍ਰਿਕ ਕਸਰਤਾ ਦਾ ਮੇਲ

14. ਸਿਖਲਾਈ ਨਾਲ ਕੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
ਤਾਕਤ ,ਗਤੀ, ਲਚਕ, ਸ਼ਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
15. ਸਿਖਲਾਈ ਕੀ ਹੈ
ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਵਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਖਿੱਡਾਰੀਆ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
16. ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਲਿਖੋ
ਨਿਯਮਿਤਤਾ, ਪ੍ਰਗਤੀ, ਵਿਸ਼ਵਿਟਤਾ, ਦੁਹਰਾਈ, ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕਸਰਤ
17. ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਲਾਭ ਲਿਖੋ
ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
ਖੇਡ ਤਕਨੀਕਾ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਤ
ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ
18. ਵਾਪੂ ਭਾਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ
ਖਿੱਡਾਰੀ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਿਆਂਵਾ ਕਰਵਾਉਣੀਆ ਵਾਪੂ ਭਾਰ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ
19. ਬਕਾਵਟ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ
ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਗੁਲਕੋਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਘੱਟ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਲੈਕਟਿਕ ਐਸਿਡ ਦਾ ਵੱਧ ਜਾਣ
20. ਸਿਖਲਾਈ ਦੀਆ ਦੋ ਵਿਧੀਆ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ
ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਫਾਰਟਲੈਕ ਸਿਖਲਾਈ
21. ਤਾਕਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਧੀਆ ਦੇ ਨਾ ਦੱਸੋ
ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਾਲ ਸਿਖਲਾਈ
22. ਗਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਸਿਖਲਾਈ ਰਾਹੀ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
ਅੰਤਰਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਗਤੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕਰਕੇ
23. ਗਰਮਾਉਣ ਨਾਲ ਮਾਸਪੇਸੀਆ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਦਾ ਹੈ
ਮਾਸਪੇਸੀਆ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ
24. ਗਰਮਾਉਣ ਅਤੇ ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਅੰਤਰ ਹੈ
ਗਰਮਾਉਣਾ ਖੇਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤਿਆਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਠੰਡਾ ਕਰਨਾ ਖੇਡ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਤਾਪਮਾਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ।
25. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਢਲੇ ਕਾਰਕ ਲਿਖੋ
ਖੁਰਾਕ, ਜੱਦ, ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਯੋਜਨਾ

ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਾਲੇ ਉਤੱਤਰ :-

1. ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਰਮਾਉਣਾ ਕਿਉ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ?
1, ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲਈ
2, ਮਾਸਪੇਸੀਆ ਨੂੰ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ
3, ਸੱਟਾ ਨੂੰ ਖੇਡ ਦੌਰਾਨ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ
4, ਵਧੀਆ ਖੇਦ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ
2. ਗਰਮਾਉਣ ਦੀਆ ਕਿਸਮਾ ਲਿਖੋ ?
ਗਰਮਾਉਣ ਦੀਆ ਦੋ ਕਿਸਮਾ ਹਨ
- 1, ਸਰੀਰਿਕ ਗਰਮਾਉਣਾ
(ਸਕਰਮਕ ਗਰਮਾਉਣਾ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਗਰਮਾਉਣਾ)
(ਉ) ਸਧਾਰਨ ਗਰਮਾਉਣਾ (ਅ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰਮਾਉਣਾ
2, ਮਾਨਸਿਕ ਗਰਮਾਉਣਾ
3. ਸਰੀਰਿਕ ਗਰਮਾਉਣ ਕੀ ਹੈ ?
ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਾਂ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਖਿੱਡਾਰੀ ਵੱਲੋ ਕਸਰਤਾ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤ ਜਿਵੇਂ ਚਾਹ, ਕਾਢੀ, ਮਾਲਸ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਰਮਾਇਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰੀਰਿਕ ਗਰਮਾਉਣਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
4. ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਿਨ੍ਹਾ ਢੰਗਾਂ ਰਾਹੀ ਗਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?
ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਦੋ ਢੰਗਾਂ ਰਾਹੀ ਗਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
1, ਸਕਰਮਕ ਵਿਧੀ : - ਜੋਗਿਗ, ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀਆ ਕਸਰਤਾ ਦੁਆਰਾ
2, ਨਿਸ਼ਕ੍ਰਿਆਤਮਕ ਵਿਧੀ : - ਚਾਹ, ਕਾਢੀ, ਮਾਲਸ ਸੋਨਾ ਬਾਬੂ ਅਤੇ ਮੈਡੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋ ਕਰਕੇ ਵੀ ਖਿੱਡਾਰੀ ਸਰੀਰ ਨਮੂਲ ਖੇਡ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

5. ਸਧਾਰਣ ਗਰਮਾਉਣ ਦੇ ਢੰਗ ਲਿਖੋ ?
  - 1, ਜੋਗਿੰਗ
  - 2, ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀਆ ਕਸਰਤਾਂ (ਸਿਰ, ਗਰਦਨ, ਲੱਤਾ ਬਾਹਾਂ ਪੇਟ ਅਤੇ ਪਿੱਠ)
  - 3, ਲੰਬੇ ਕਦਮ ਭਰ ਕੇ (ਸਟਰਾਈਡਸ)
  - 4, ਛੋਟੀਆ ਦੌੜਾਂ ਲਗਾਕੇ (ਸਪਰਿੰਟਸ)
  - 5, ਕੁੱਦ ਕੇ (ਜੰਪਿੰਗ ਕਸਰਤਾ)
6. ਅਕਰਮਕ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਕ੍ਰਿਆਂਤਮਕ ਗਰਮਾਉਣਾ ਦੇ ਢੰਗ ਲਿਖੋ?
  - 1, ਸਰੀਰ ਦੀ ਮਾਲਸ਼ ਕਰਕੇ
  - 2, ਚਾਹ , ਕਾਫੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਕੇ
  - 3, ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਹਾਉਣਾ
  - 4, ਬਿਜਲਈ ਯੰਤਰਾਂ ਨਾਲ ਨਹਾਉਣਾ
  - 5, ਸੋਨਾ ਬਾਬੂ ਲੈਕੇ
7. ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਕੀ ਹੈ ?

ਅਨੁਕੂਲਨ ਤੋਂ ਭਾਵ ਅੰਗਾ ਦਾ ਕਿਸੇ ਕਿਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣਾ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਨਾਲ ਖਿਡਾਰੀਆ ਦੇ ਅੰਗ ਉਸ ਕਿਰਿਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਆਦੀ ਹੋ ਜਾਏ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਿਨ੍ਹਾ ਦੇਖੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ
8. ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦੀ ਖੇਡਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦੇਣ ਹੈ
  - 1, ਖਿਡਾਰੀ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
  - 2, ਖਿਡਾਰੀ ਤਕਨੀਕ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
  - 3, ਉਸ ਦੇ ਅੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆ ਦੀ ਕਾਰਜ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
  - 4, ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਫਾਰਮੈਂਸ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਆਉਦਾ ਹੈ
9. ਅਨੁਕੂਲਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ
  - 1, ਇਹ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ
  - 2, ਖਿਡਾਰੀ ਦੇ ਖੇਡ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿਖਲਾਈ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
  - 3, ਇਹ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਅਤੇ ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਸਿਖਲਾਈ ਹੈ।
  - 4, ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ਡਿਊਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
10. ਅੰਤਰਾਲ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਦੀ ਕੀ ਹੈ ?

ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਵਿਧੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਈ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
11. ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ ਕੀ ਹੈ

ਅਜਿਹੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਖਿਡਾਰੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿੱਤ ਦੂਰੀ ਵਾਲੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾ ਤੇ ਕਸਰਤਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਖਿਡਾਰੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਣਸੀਲਤਾ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖਿਡਾਰੀ ਲਈ ਅਗਰ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਈ ਪਹਿਲਾ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
12. ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਹੈ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਖਿਡਾਰੀ ਅਭਿਆਸ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਭਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਲੀ ਹੋਲੀ ਉਸ ਦੇ ਭਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਕਸਰਤਾ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਖਿਡਾਰੀ ਇਸ ਭਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਧਾਰਨ ਸਬਦਾ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਰਿਆਵਾ ਕਰਨਾ।
13. ਸਿਖਲਾਈ ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਬੱਧ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
  - 1, ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਭਾਰ
  - 2, ਕਿਰਿਆ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ
  - 3, ਦੁਹਰਾਈ
  - 4, ਅਰਾਮ ਦਾ ਸਮਾਂ
  - 5, ਅਰਾਮ ਦੀ ਕਿਸਮ

14. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰਮਾਉਣ ਬਾਰੇ ਤੁਸ੍ਸੀ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ?

ਕਿਸੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜਾਂ ਖਾਸ ਅਭਿਆਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਸੰਬੰਧਤ ਖੇਡ ਦੀਆ ਕਸਰਤਾ ਕਰਨਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਰਮਾਉਣਾ ਅਖਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਦਹਾਰਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹੈਡਬਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਖਿਡਾਰੀ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਸਧਾਰਨ ਕਸਰਤਾ ਨਾਲ ਗਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖੇਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੌਸ਼ਲ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਗਾਂ ਤੋਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਲਿਆ ਜਾਂ ਸਕੇ ਅਤੇ ਸੱਟਾ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

15. ਆਈਸੋਮੀਟ੍ਰਕ ਅਤੇ ਆਈਸੋਟੋਨਿਕ ਕਸਰਤਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਿਖੋ

ਆਈਸੋਮੀਟ੍ਰਕ ਕਸਰਤਾ : - ਆਈਸੋ ਮੀਟੀਰਕ ਕਸਰਤਾ ਅਜਿਹੀਆ ਕਸਰਤਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਫੈਲਦੀਆ ਅਤੇ ਸੰਗੜਦੀਆ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਵਿੱਚ ਤਨਾਉ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਮੋਟਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਪਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਸਰਤ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ।

ਆਈਸੋਟੋਨਿਕ ਕਸਰਤਾ : - ਅਜਿਹਿਆ ਕਸਰਤਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਫੈਲਦੀਆ ਅਤੇ ਸੁੰਗੜੀਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਤਨਾਅ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਚੌੜਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਪਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਕਸਰਤ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਖ

For MR | HI | VI Students

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 “ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਸੰਪੂਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਦਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਰੀਰਿਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਭਾਵਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰੂਪ ਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਰੀਰਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਾਮੁਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।” ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਆਰ. ਕੈਸਿਡੀ	☐	(ਅ) ਡੀ. ਓਬਰ ਟਿਊਫਰ	☐
	(ਈ) ਜੇ. ਬੀ. ਨੈਸ਼	☐	(ਸ) ਚਾਰਲਸ ਏ. ਬੁਚਰ	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2 “ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹਰਕਤ ਰਾਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।” ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਚਾਰਲਸ ਏ. ਬੁਚਰ	☐	(ਅ) ਆਰ. ਕੈਸਿਡੀ	☐
	(ਈ) ਜੇ. ਬੀ. ਨੈਸ਼	☐	(ਸ) ਜੇ. ਆਰ. ਸਰਮਨ	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3 “ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਉਹ ਅੰਗ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਚਰਨ ਅਤੇ ਤੌਰ ਤਕਿਆ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।” ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਜੇ. ਬੀ. ਨੈਸ਼	☐	(ਅ) ਜੇ. ਆਰ. ਸਰਮਨ	☐
	(ਈ) ਚਾਰਲਸ ਏ. ਬੁਚਰ	☐	(ਸ) ਆਰ. ਕੈਸਿਡੀ	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 “ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਵੱਡੇ ਪੱਠਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।” ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਨਿਕਸਨ ਐਂਡ ਕੋਜ਼ਿਨ	☐	(ਅ) ਜੇ. ਐਂਡ ਵਿਲੀਅਮ	☐
	(ਈ) ਜੇ. ਬੀ. ਨੈਸ਼	☐	(ਸ) ਆਰ. ਕੈਸਿਡੀ	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5 “ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੀਆਂ ਪੂਰਨ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮਾਸ਼-ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਰਤਨਾਂ ਨਾਲ ਹੈ।” ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਸੀ.ਸੀ. ਕੋਵੇਲ	☐	(ਅ) ਚਾਰਲਸ ਏ. ਬੁਚਰ	☐
	(ਈ) ਜੇ. ਬੀ. ਨੈਸ਼	☐	(ਸ) ਨਿਕਸਨ ਐਂਡ ਕੋਜ਼ਿਨ	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6 “ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤਜ਼ਰਬਿਆ ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਰੀਰਿਕ ਹਰਕਤ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।” ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਹੈ ?

- ਉੱਤਰ (ਉ) ਡੀ. ਓਬਰਟਿਊਫਰ (ਅ) ਚਾਰਲਸ ਏ ਬੁਚਰ
(ਈ) ਜੇ. ਐਂਡ ਵਿਲੀਅਮ (ਸ) ਜੇ. ਆਰ. ਸ਼ਰਮਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7 “ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਰੀਰਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਭਿੰਨਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਚੁਣੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।” ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਹੈ ?

- ਉੱਤਰ (ਉ) ਨਿਕਸਨ ਐਂਡ ਕੋਜ਼ਿਨ (ਅ) ਸੀ.ਸੀ. ਕੋਵੇਲ
(ਈ) ਜੇ. ਐਂਡ ਵਿਲੀਅਮ (ਸ) ਡੀ. ਓਬਰਟਿਊਫਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8 “ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਾਸ ਸਮਾਜਿਕ ਵਰਤਾਉ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਹੈ ਜੋ ਮਾਸ-ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵੱਡੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਉਪਜਦਾ ਹੈ।” ਇਹ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਹੈ ?

- ਉੱਤਰ (ਉ) ਜੇ. ਆਰ. ਸ਼ਰਮਨ (ਅ) ਐੱਚ. ਸੀ. ਬੱਕ
(ਈ) ਸੀ.ਸੀ. ਕੋਵੇਲ (ਸ) ਜੇ. ਐਂਡ ਵਿਲੀਅਮ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9 “ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਪੰਜ ਉਦੇਸ਼ 1. ਸਰੀਰਿਕ ਪੱਖ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 2. ਭਾਵਾਤਮਕ ਪੱਖ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 3. ਸਮਾਜਿਕ ਪੱਖ ਵਾਲਾ ਉਦੇਸ਼ 4. ਬੋਧਿਕ ਪੱਖ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 5. ਨਿਊਰੋ ਮਾਸ-ਪੇਸ਼ੀ ਪੱਖ ਵਾਲਾ ਉਦੇਸ਼।” ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ?

- ਉੱਤਰ (ਉ) ਜੀ. ਡੀ. ਸੌਂਧੀ (ਅ) ਜੇ. ਬੀ. ਨੈਸ਼
(ਈ) ਬੱਕ ਵਾਲਟਰ (ਸ) ਲਾਸਕੀ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10 ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਤਿੰਨ ਉਦੇਸ਼ 1. ਸਿਹਤ 2. ਨੈਤਿਕ ਆਚਰਨ 3. ਵਿਹਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ?

- ਉੱਤਰ (ਉ) ਨਿਕਸਨ ਐਂਡ ਕੋਜ਼ਿਨ (ਅ) ਬੱਕ ਵਾਲਟਰ
(ਈ) ਲਾਸਕੀ (ਸ) ਐੱਚ. ਸੀ. ਬੱਕ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11 ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਚਾਰ ਉਦੇਸ਼ 1. ਨਿਊਰੋ ਮਾਸ-ਪੇਸ਼ੀ ਵਿਕਾਸ 2. ਭਾਵਾਤਮਕ ਵਿਕਾਸ 3. ਠੀਕ ਗੱਲ ਸਮਝਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ 4. ਸਰੀਰਿਕ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ। ਇਹ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਨੇ ਦਿੱਤੇ ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਲਾਸਕੀ	☐	(ਅ) ਐਚ. ਸੀ. ਬੱਕ	☐
	(ਈ) ਬੱਕ ਵਾਲਟਰ	☐	(ਸ) ਜੇ. ਬੀ. ਨੈਸ	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12 ਗੋਂਦ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਅਮਰੀਕਾ	☐	(ਅ) ਯੂਨਾਨ	☐
	(ਈ) ਇੰਗਲੈਂਡ	☐	(ਸ) ਭਾਰਤ	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13 ਕੁਸ਼ਤੀ, ਖੋ-ਖੋ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡਾਂ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਭਾਰਤ	☐	(ਅ) ਅਮਰੀਕਾ	☐
	(ਈ) ਇੰਗਲੈਂਡ	☐	(ਸ) ਰੂਸ	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14 ਆਧੁਨਿਕ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਕੌਣ ਹੈ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਬੈਰੀ-ਪੈਰੀ-ਡੀ ਕੂਬਰਟਨ	☐	(ਅ) ਐਚ. ਸੀ. ਬੱਕ	☐
	(ਈ) ਜੀ. ਡੀ. ਸੌਂਧੀ	☐	(ਸ) ਚਾਰਲਸ ਏ. ਬੁਚਰ	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15 ਆਧੁਨਿਕ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) 776 ਬੀ.ਸੀ.	☐	(ਅ) 394 ਈ.ਡੀ.	☐
	(ਈ) 1900 ਈ:	☐	(ਸ) 1896 ਈ:	☐

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16 ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਕਿੱਥੇ ਸਿੱਖਦੇ ਸਨ ?

ਉੱਤਰ	(ਉ) ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਕੋਲੋ	☐	(ਅ) ਗੁਰੂਆਂ ਕੋਲੋ	☐
	(ਈ) ਕੋਚਾਂ ਕੋਲੋ	☐	(ਸ) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕੋਚਾਂ ਕੋਲੋ	☐

ਉੱਤਰਮਾਲਾ

1. (ਸ)	2. (ਅ)	3. (ਅ)	4. (ਈ)	5. (ਸ)
6. (ਊ)	7. (ਈ)	8. (ਈ)	9. (ਈ)	10. (ਅ)
11. (ਸ)	12. (ਈ)	13. (ਊ)	14. (ਊ)	15. (ਸ)
16. (ਅ)				

ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ

ਭਾਗ-(ਊ)	ਭਾਗ-(ਅ)	ਭਾਗ-(ਈ) ਉੱਤਰ
1. ਗੇਂਦ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਹੈ।	- (ਊ) ਭਾਰਤ	ਅ
2. ਕਬੱਡੀ, ਖੋ-ਖੋ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਦੇਣ -	(ਅ) ਇੰਗਲੈਂਡ	ਊ
3. ਬੈਗੀ-ਪੈਰੀ-ਭੀ ਕੁਬਰਟਨ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਵਾਸੀ	- (ਈ) ਜਰਮਨੀ	ਸ
4. ਅਜੌਕੀ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ	- (ਸ) ਫਰਾਂਸ	ਈ

ਖਾਲੀ ਬਾਵਾਂ ਭਰੋ

(ਜਰਮਨੀ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਭਾਰਤ, ਬੈਰੀ-ਪੈਰੀ-ਡੀ-ਕੁਬਰਟਨ, 1896, ਸਮਾਜੀਕਰਨ, ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ)

1. ਅਜੋਕੀ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
2. ਅਜੋਕੀ ਗੋਂਦ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
3. ਕਬੱਡੀ, ਖੋ-ਖੋ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ।
4. ਆਧੁਨਿਕ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਬੈਰੀ-ਪੈਰੀ-ਡੀ-ਕੁਬਰਟਨ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ।
5. ਆਧੁਨਿਕ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ 1896 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ।
6. ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
7. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ।

ਸਹੀ /ਗਲਤ

1. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਗਲਤ)
2. ਟੀਚਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੋਨੋਂ ਸ਼ਬਦ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਹਨ। (ਗਲਤ)
3. ਖੇਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
4. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਗੁਰੂਆਂ ਕੋਲੋਂ ਸਿੱਖਦੇ ਸਨ। (ਸਹੀ)
5. ਕੁਸ਼ਤੀ, ਖੋ-ਖੋ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਗਲਤ)
6. ਆਧੁਨਿਕ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ 1896 ਈ: ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ। (ਸਹੀ)
7. ਆਧੁਨਿਕ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਬੈਰੀ-ਪੈਰੀ-ਡੀ-ਕੁਬਰਟਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਗਲਤ)
8. ਗੋਂਦ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਹੈ। (ਸਹੀ)
9. ਅਜੋਕੀ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਜਰਮਨੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)
10. ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। (ਗਲਤ)
11. ਖੇਡਾਂ ਆਦਮੀ ਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸਾ ਹਨ। (ਸਹੀ)
12. ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਬੇਸਬਾਲ ਅਤੇ ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
13. ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
14. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਕੌਮੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੀ। (ਗਲਤ)

ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਹੜੇ ਗੁਣ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਾਬੰਦ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਜਾਤ-ਪਾਤ, ਰੰਗ-ਰੂਪ ਅਤੇ ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਦਾ ਭੇਦਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਚੰਗੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਦੋ ਗੁਣ ਲਿਖੋ।

ਉੱਤਰ ਸਮੇਂ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਮਿਲਵਰਤਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਭਾਰਤ ਕਿਹੜੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਮੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਕਬੱਡੀ, ਖੋ-ਬੋ ਅਤੇ ਯੋਗ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਰਤੱਵਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਵਿੱਚ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਕੀ ਸਥਾਨ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਸਰੀਰ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਹੈ, ਆਤਮਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਰਦੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7. ਆਧੁਨਿਕ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਕੌਣ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਬੈਰੀ-ਪੈਰੀ-ਡੀ- ਕੂਬਰਟਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8. ਸਰੀਰਿਕ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9. ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ?

ਉੱਤਰ ਪਾਰਿਵਾਰ, ਵਿਦਿਆਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆਂ ਦੀ ਕੋਈ ਇੱਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖੋ।

ਉੱਤਰ ਚਾਰਲਸ-ਏ ਬੁਚਰ:- ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮੁੱਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਦਮ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਰੀਰਿਕ, ਮਾਨਸਿਕ, ਭਾਵਾਤਮਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰੂਪ ਤੋਂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਰੀਰਿਕ ਕਿਰਿਆਂਵਾ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11. ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਸੀ?

ਉੱਤਰ ਰੋਮ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12. ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ?

ਉੱਤਰ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵੱਡਿਆ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13. ਪਾਚੀਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਖੇਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ?

ਉੱਤਰ ਤਲਵਾਰਬਾਜ਼ੀ, ਤੀਰ ਚਲਾਉਣਾ, ਕੁਸ਼ਤੀਆਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14. ਅਗਵਾਈ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਸਮੁਹ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15. ਗੇਂਦ (ਬਾਲ) ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਾਤਾ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ?

ਉੱਤਰ ਇੰਗਲੈਂਡ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16. ਆਧੁਨਿਕ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ?

ਉੱਤਰ 1896 ਈ: ਵਿੱਚ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 17 ਟੀਚਾ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀ ਫਰਕ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਟੀਚਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਪਿਆ-ਤੁਲਿਆ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਪੜਾਅ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 18. ਅਜੋਕੀ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕ ਦਾ ਜਨਮਦਾਤਾ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ?

ਉੱਤਰ ਜਰਮਨੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 19. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਟੀਚਾ ਕੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 20. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 21. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵ ਲਿਖੋ ?

ਉੱਤਰ ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਰੰਗ, ਨਸਲ, ਜਾਤ-ਪਾਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਆਦਿ ਦਾ ਭੇਦ-ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ।

ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਸਮਾਜੀਕਾਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ। ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਨੇਤਾ ਦੇ ਗੁਣ ਲਿਖੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7. ਅਗਵਾਈ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8. ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9. 'ਖੇਡਾਂ ਆਦਮੀ ਦਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਸਾ' ਹਨ' ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਅਸਮਰੱਖਾ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ

For MR | HI | VI Students

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ਉ) ਅਸਮਰੱਖਤਾ

(ਅ) ਮੁੜ ਵਸੇਵਾ

(ਈ) ਯੋਗਤਾ

(ਸ) ਅਪੂਰਨ ਪੋਸ਼ਣ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਅਸਮਰੱਖਤਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

(ਉ) 2

(ਅ) 3

(ਈ) 4

(ਸ) 5

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਐਂਥਰਾਕੋਸਿਸ ਦਾ ਰੋਗ ਕਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(ਉ) ਕੋਇਲੇ ਦੀ ਖਾਣ

(ਅ) ਛਾਪੇ ਖਾਨੇ ਵਿੱਚ

(ਈ) ਲੋਹੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ

(ਸ) ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਰੋਗ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਦਾ ਰੋਗ ਕਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(ਉ) ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਰੋਗ

(ਅ) ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਕਣ

(ਈ) ਕੋਇਲੇ ਦੀ ਖਾਣ

(ਸ) ਲੋਹੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਸਾਈਡ੍ਰੋਸਿਸ ਦਾ ਰੋਗ ਕਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(ਉ) ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਭੱਠੇ ਤੋਂ

(ਅ) ਕੋਇਲੇ ਦੀ ਖਾਣ

(ਈ) ਰੰਗ- ਰੋਗਨ ਨਿਰਮਾਣ

(ਸ) ਲੋਹੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਸਿਲੀਕੋਸਿਸ ਦਾ ਰੋਗ ਕਿਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(ਉ) ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਕਣ

(ਅ) ਇੱਟਾਂ ਦੇ ਭੱਠੇ ਤੋਂ

(ਈ) ਲੋਹੇ ਦੇ ਕਣ

(ਸ) ਕੋਇਲੇ ਦੀ ਖਾਣ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7. ਪੁਨਰਵਾਸ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

(ਉ) ਅਯੋਗਤਾ

(ਅ) ਯੋਗਤਾ

(ਈ) ਦੁਬਾਰਾ ਯੋਗਤਾ

(ਸ) ਹੀਣਤਾ

ਉੱਤਰਮਾਲਾ

1. (ਓ)	2. (ਓ)	3. (ਓ)
4. (ਅ)	5. (ਸ)	6. (ਅ)
7. (ਏ)		

ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ

ਭਾਗ-ਓ

1. ਬਣਾਉਣੀ ਅੰਗ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਸਥਾ

ਭਾਗ-ਅ

(ਓ) ਐਂਬਰਾਕ੍ਰੋਸਿਸ

ਭਾਗ-ਏ (ਉੱਤਰ)

(ਅ)

2. ਕੋਇਲੇ ਦੇ ਕਣਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਰੋਗ

(ਅ) ਅਲਮੀਕੋ

(ਉ)

3. ਲੋਹੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਰੋਗ

(ਏ) ਸਿਲੀਕੋਸਿਸ

(ਸ)

4. ਸਿਲੀਕਾ ਦੇ ਕਣਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਰੋਗ

(ਸ) ਸਾਈਡ੍ਰੋਸਿਸ

(ਏ)

4. ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਰੋਗ

(ਹ) ਹੀਟ ਸਟਰੋਕ

(ਕ)

5. ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਰੋਗ (ਕ) ਚਿਲਬਰਨ

(ਹ)

6. ਦੁਬਾਰਾ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ

(ਖ) ਅਸਮੱਰਥਤਾ

(ਗ)

7. ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ

(ਗ) ਪੁਨਰਵਾਸ

(ਖ)

ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ

(ਅਸਮਰੱਬਤਾ ,ਦੌ, ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ,ਗਰਮੀ, ਐਂਬਰਾਕ੍ਰੋਸਿਸ, ਸਾਈਡ੍ਰੋਸਿਸ, ਸਿਲੀਕੋਸਿਸ, ਪੁਨਰਵਾਸ, ਤਪਦਿਕ, ਰੈਂਡ
ਕਰਾਸ, ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ,ਐਲਮਿਕੋ)

1. ਕੰਮ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਬਤਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।
2. ਅਸਮਰੱਬਤਾ ਦੌ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
3. ਸੰਰਚਨਾਤਮਕ ਅਸਮਰੱਬਤਾ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
4. ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਗਰਮੀ ਬਹੁਤ ਘਾਤਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
5. ਐਂਬਰਾਕ੍ਰੋਸਿਸ ਰੋਗ ਕੋਇਲੇ ਦੀਆਂ ਖਾਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
6. ਸਾਈਡ੍ਰੋਸਿਸ ਰੋਗ ਲੋਹੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
7. ਪੁਨਰਵਾਸ ਦਾ ਅਰਥ ਦੁਬਾਰਾ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ।
8. ਭਾਰਤੀ ਤਪਦਿਕ ਰੋਗ ਸੰਘ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1939 ਈ: ਵਿੱਚ ਹੋਈ।
9. ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ ਮੂੜ ਵਸੇਵੇਂ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਹੈ।
10. ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।
11. ਐਲਮੀਕੋ ਨਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਉਟੀ ਅੰਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

1. ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਅਸਮਰਥਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
2. ਬਨਾਉਣੀ ਅੰਗ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਐਲਮੀਕੌ ਹੈ। (ਸਹੀ)
3. ਅਸਮਰਥਤਾ ਪੰਜ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਗਲਤ)
4. ਕੋਇਲੇ ਦੇ ਕਣਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਅੰਧਰਾਕ੍ਰੋਸਿਸ ਰੋਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
5. ਸਿਲੀਕਾ ਦੇ ਕਣਾਂ ਨਾਲ ਸਾਈਡੋਸਿਸ ਰੋਗ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
6. ਦੁਬਾਰਾ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
7. ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀਟ ਸਟਰੋਕ ਰੋਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
9. ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਿਲਬਰਨ ਰੋਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਗਲਤ)
10. ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
11. ਬਲਡ ਬੈਂਕ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। (ਸਹੀ)
12. ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ ਮੁੜ ਵਸੇਵੇਂ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਗਲਤ)
13. ਸਿਲੀਕੋਸਿਸ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦਾ ਰੋਗ ਹੈ। (ਸਹੀ)
14. ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। (ਗਲਤ)
15. ਭਾਰਤੀ ਤਪਦਿਕ ਰੋਗ ਸੰਘ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1935 ਵਿੱਚ ਹੋਈ। (ਗਲਤ)
16. ਸਰੰਚਨਾਤਮਕ ਅਸਮਰਥਤਾ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। (ਸਹੀ)

ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

1. ਕਿਰਿਆਤਮਕ ਅਸਮਰੱਥਤਾ।

2. ਸੰਚਨਾਤਮਕ ਅਸਮਰੱਥਤਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਪੁਨਰਵਾਸ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਦੁਬਾਰਾ ਯੋਗਤਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਕਿੱਤਿਆ ਕਾਰਨ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਉੱਤਰ ਕੈਂਸਰ, ਟੀ.ਬੀ. ਅਤੇ ਦਮਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਸੰਚਨਾਤਮਕ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਨਾਲ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਇਸ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ ਦੀ ਬਣਤਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਐਲਮੀਕੋ ਕੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਇਹ ਬਣਾਉਂਟੀ ਅੰਗ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7. ਮੁੜ ਵਸੇਵੇ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਚਾਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਉੱਤਰ 1. ਬਲੱਡ ਬੈਂਕ 2. ਭਾਰਤੀ ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ

3. ਭਾਰਤੀ ਬਾਲ ਕਲਿਆਣ ਪਰਿਸ਼ਦ 4. ਸਰਬ ਭਾਰਤੀ ਚਕਿਤਸਾ ਸੰਘ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8. ਸਿਲੀਕੋਸਿਸ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਸਿਲੀਕਾ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਕਣ ਸਾਹ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਫੇਫੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਲੀਕੋਸਿਸ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9. ਐਂਥਰਾਕੋਸਿਸ ਕੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਕੋਇਲੇ ਦੇ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਕਣਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਬਿਮਾਰੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10. ਖੂਨ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਸੰਕਟ ਸਮੇਂ ਲੋੜਵੰਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੂਨ ਮੁਹੱਈਆਂ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11. ਸ਼ੀਸੇ ਦਾ ਜ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਸੇ ਦੇ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਕਣ ਮਜਦੂਰਾਂ ਦੇ ਸਾਹ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12. ਭਾਰਤੀ ਤਪਦਿਕ ਰੋਗ ਸੰਘ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ?

ਉੱਤਰ ਭਾਰਤੀ ਤਪਦਿਕ ਰੋਗ ਸੰਘ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1939 ਈ: ਵਿੱਚ ਹੋਈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13. ਭਾਰਤੀ ਰੈਂਡ ਕਰਾਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕੀ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਰੋਗੀਆਂ, ਜਖਮੀਆਂ, ਲਾਚਾਰ, ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਅਗਵਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14. ਸੇਟ ਜਾਨ ਐਂਡੂਲੈਂਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਕੀ ਕੰਮ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਰੋਗੀਆਂ, ਜਖਮੀਆਂ ਅਤੇ ਅਸਮਰੱਥਾ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15. ਖਤਰਨਾਕ ਕਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।

ਉੱਤਰ 1. ਕਰੰਟ ਲੱਗਣਾ 2. ਅੰਗ ਸੜ ਜਾਣਾ

3. ਗੈਸ ਲੀਕ ਹੋਣਾ 4. ਸਰੀਰ ਦਾ ਅੰਗ ਕੱਟ ਜਾਣਾ

ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਸਧਾਰਨ ਕਿੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਮਰੱਥਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਮੁੜ ਵਸੇਵਾ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਮੁੜ ਵਸੇਵੇ ਲਈ ਸਹਾਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਮੁੜ ਵਸੇਵੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਅਸਮਰੱਥਤਾ ਰੋਕਣ ਦੇ ਸਧਾਰਨ ਨਿਯਮ ਲਿਖੋ।

ਆਮ ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ

ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ।

- 1) ਅਨੁਕੂਲਨ - ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਕਸਰਤ ਦਾ ਢੰਗ
- 2) ਗਰਮਾਉਣਾ - ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਲਚਕ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਸਰਤਾਂ
- 3) ਸਰਕਟ ਸਿਖਲਾਈ - ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਸਰਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇੰਦਰੀਆਂ ਦਾ ਆਦੀ ਹੋਣਾ।
- 4) ਆਈਸੋਟੋਨਿਕ - ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਕਸਰਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ।
- 5) ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ - ਖੇਡ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਕਰਨਾ।
- 6) ਠੰਡਾ ਕਰਨਾ - ਕੁਦਰਤੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਦੈੜਨਾ
- 7) ਫਾਰਟ ਲੇਕ ਸਿਖਲਾਈ - ਸਧਾਰਨ ਨਾਲੋਂ ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
- 8) ਵਾਧੂ ਭਾਰ ਦਾ ਸਿਧਾਤ - ਸਰੀਰਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ
- 9) ਸਰੀਰਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ - ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ
ਮਿਲਵਰਤਨ 'ਤੇ ਹਮਦਰਦੀ
- 10) ਸਮਾਜੀਕਰਨ - ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਣਾ
- 11) ਅੱਸਮਰਥਤਾ - ਸੀ. ਪੀ. ਆਰ
- 12) ਸਾਹ ਰੁਕਣ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ - ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੁਨਰਵਿਵਾਸ

ਵਾਲੀ ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ

- 1) ਕਿਸੇ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਸਾਹ ਕਿਵੇਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ਉ) ਸਿਰ ਝੁਕਾਉ ਅਤੇ ਠੋੜੀ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕੋ।
ਅ) ਸਿਰ ਝੁਕਾਉ ਅਤੇ ਜਬਾੜੇ ਦਾ ਜ਼ੋਰ।
ਈ) ਠੋੜੀ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਕਰੋ।
ਸ) ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਲੇਟਾ ਦਿਓ।
- 2) ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਵਿੱਚ ਰੋਗੀ ਦੇ ਸਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਆ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
- ਉ) 10 ਸਕਿੰਡ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ
ਅ) 10 ਸਕਿੰਡ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਾਂ
ਈ) 30 ਸਕਿੰਟ ਵਿੱਚ
ਸ) 10-15 ਸਕਿੰਟ ਵਿੱਚ
- 3) ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ. ਆਰ. ਵਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਹ ਦੇਣ ਅਤੇ ਛਾਤੀ ਦਬਾਉਣ ਦਾ ਸਹੀ ਅਨੁਪਾਤ ਕੀ ਹੈ।
- ਉ) 2 ਦਬਾਉ : 30 ਬਚਾਅ ਸਾਹ
ਅ) 5 ਦਬਾਉ : 1 ਬਚਾਅ ਸਾਹ
ਈ) 15 ਦਬਾਉ : 2 ਬਚਾਅ ਸਾਹ
ਸ) 30 ਦਬਾਉ : 2 ਬਚਾਅ ਸਾਹ
- 4) ਐਨਜਾਇਨਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹੈ?
- ਉ) ਫੇਫੜਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋੜੀਦਾਂ ਖੂਨ।
ਅ) ਦਿਮਾਗ ਤੱਕ ਖੂਨ ਦਾ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣਾ।
ਈ) ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਖੂਨ ਦਾ ਨਾ ਪਹੁੰਚਣਾ।
ਸ) ਲੱਤਾਂ ਦੀ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣਾ।
- 5) ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਐਲਰਜੀ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ਉ) ਇਨਸੁਲਿਨ
ਅ) ਪੈਰਾਸੀਟਾਮੋਲ
ਈ) ਐਡਰਨਾਲਾਈਨ
ਸ) ਐਸਪਰਿਨ

6) ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੱਕ ਹੈ ਕਿ ਰੋਗੀ 'ਤੇ ਅਟੈਕ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਂਗੇ?

- (ਉ) ਚਿਹਰਾ, ਭਾਸ਼ਣ ਟੈਸਟ
- (ਅ) ਚੇਤਾਵਨੀ, ਦਰਦ ਟੈਸਟ
- (ਇ) ਸਾਹ, ਸੰਚਾਲਟ ਟੈਸਟ
- (ਸ) ਪਲਸ, ਤਾਪਮਾਨ ਟੈਸਟ

7) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਸਟ੍ਰੋਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ?

- (ਉ) ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਮਣੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ
- (ਅ) ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਮਣੀ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ
- (ਇ) ਲੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਮਣੀ ਵਿੱਚ ਇਕ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ
- (ਸ) ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਮਣੀ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ

8) ਕਿਸੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਬਰਨ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਤੁਹਾਡੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

- (ਉ) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਰੋਗੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਹ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- (ਅ) ਠੰਡਾ ਪਾਣੀ ਜਖਮ ਉੱਪਰ ਪਾਉਣਾ।
- (ਇ) ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਸਰੋਤ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ।
- (ਸ) ਰੋਗੀ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰੋ।

9) ਖੁੱਲਾ ਫਰੈਕਚਰ ਕੀ ਹੈ?

- (ਉ) ਉਹ ਫਰੈਕਚਰ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੱਡੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- (ਅ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਮੜੀ ਫੱਟ ਕੇ ਹੱਡੀ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- (ਇ) ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜਟਿਲਤਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- (ਸ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੱਡੀ ਟੇਢੀ ਹੋ ਜਾਵੇ।

10) ਖੂਨ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋਂ ਕਿਹੜੀ ਮੈਡੀਕਲ ਸਥਿਤੀ ਵਿਕਸਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- (ਉ) ਸ਼ੈਕ ਲੱਗਣਾ / ਡਾਕਾ ਲੱਗਣਾ
- (ਅ) ਹਾਈਪੋਗਲਾਈਸੀਮੀਆਂ
- (ਇ) ਐਨਾਫਾਈਲੈਕਸਿਸ
- (ਸ) ਹਾਈਪਰਬੀਮਿਆ

11) ਬਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵੱਖਰੀਆਂ ਡੁੰਘਾਈਆਂ ਕੀ ਹਨ?

- ਉ) ਛੋਟੇ, ਮੱਧਮ ਅਤੇ ਵੱਡੇ
ਅ) ਪਹਿਲੀ, ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਡਿਗਰੀ
ਈ) ਮਾਮੂਲੀ, ਮੱਧਮ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ
ਸ) ਸਤਹੀ ਪੱਧਰ, ਅੰਸ਼ਕ ਮੇਟਾਈ, ਪੂਰੀ ਮੇਟਾਈ

12) ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਕੀ ਹੈ?

- ਉ) ਡਰ ਦਾ ਜਵਾਬ।
ਅ) ਇੱਕ ਅਣਕਿਆਸੀ ਢਹਿ।
ਈ) ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ ਨੁਕਸਾਨ।
ਸ) ਫਲੂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ।

13) ਨੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਵਗ ਰਹੇ ਖੂਨ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- ਉ) ਹੇਠਾਂ ਬੈਠੋ, ਅੱਗੇ ਝਕੋ।
ਅ) ਹੇਠਾਂ ਬੈਠੋ, ਪਿੱਛੇ ਨੂੰ ਸਿਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨੱਕ ਦੇ ਨਰਮ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਚੁੱਕੋ।
ਈ) ਹੇਠਾਂ ਲੇਟ ਜਾਓ ਅਤੇ ਨੱਕ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਚੁੱਕੋ
ਸ) ਉਲਟੇ ਲੇਟ ਜਾਓ।

14) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਟ੍ਰੈਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ?

- ਉ) ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਮਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ।
ਅ) ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਮਈ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ।
ਈ) ਲੱਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਮਈ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ।
ਸ) ਫੇਫੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਮਈ ਵਿੱਚ ਖੂਨ ਦਾ ਗਤਲਾ।

15) ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀ ਹੋਈ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ?

- ਉ) ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਰੋਗੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਹ ਲੈ ਰਹਾ ਹੈ।
ਅ) ਠੰਡੇ ਪਾਈ ਨਾਲ ਸੋੜੋ।
ਈ) ਖਤਰੇ ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਸਰੋਤ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਟੁੱਟ ਗਿਆ ਹੈ।
ਸ) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ।

1. ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ, ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ .....ਜਰੂਰੀ ਹਨ।
2. ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਵਿੱਚ .....ਮੁੱਖ ਹੈ।
3. ਲਦਕ .....ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
4. ਲਗਾਤਾਰ ਕਸਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ .....ਉਮੱਤ ਵੱਧਦੀ ਹੈ।
5. ਗਰਮਾਉਣਾ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ .....ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
6. ਅਨੁਕੂਲਨ ਕਿਰਿਆ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ .....ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
7. ਸਰਕਟ ਟ੍ਰੈਨਿੰਗ ਤੋਂ ਭਾਵ .....ਵਿੱਚ ਕਸਰਤਾਂ ਹਨ।
8. ਕੰਮ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਸਮਰਥਤਾਵਾਂ .....ਅਤੇ ਕੈਂਸਰ ਹਨ।
9. ਭਾਰਤ ਨੂੰ .....ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਦਾ ਜਨਮਦਾਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
10. ਹੱਡੀ ਦੇ ਟੁੱਟਣ ਦੀਆਂ .....ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ।
11. ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਧੱਕਣਾ .....ਕਸਰਤ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ।
12. ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਖੂਨ ਦਾ ਦਬਾਅ .....ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ

1. ਸਰੀਰਿਕ ਯੋਗਤਾ ਇੱਕਲੇ ਖੁਰਾਕ'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।
2. ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਗਰਮਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
3. ਗਰਮਾਉਣਾ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਵੱਧਦਾ ਹੈ।
4. ਫਾਰਟਲੇਕ ਵਿਧੀ ਇਨਡੋਰ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
5. ਖੇਡਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਹੈ।
6. ਖੇਡਾਂ ਤੋਂ ਵਿਆਕਤੀ ਸਾਮੂਹਿਕ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸਿੱਖਦਾ।
7. ਅਸਮਰਥਤਾਂ ਸਰੀਰਿਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।
8. ਮੋਚ ਦੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
9. ਖੇਡ ਕੁੱਦ ਜਾਂ ਜਨਮ ਦਾਤਾ ਜਰਮਨੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
10. ਫੇਫ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਂ ਸੀ.ਪੀ.ਆਰ ਤਰੀਕੇ ਰਾਹੀਂ ਭਰੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
11. ਮੋਚ ਦੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
12. ਮੁੱਢਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰੋਗੀ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਾਠ- 6
For MR1H1JU1 Students
ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਜੀਵਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸਿੱਖਿਆ

ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ।

1. ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ	ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਯੋਜਨਾ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਰਿਵਾਰ
2. ਕਿਸੇਰ ਅਵਸਥਾ	ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਮੈਜ਼ੂਦ ਹੋਣਾ।
3. ਨਿਯੋਜਿਤ ਪਰਿਵਾਰ	ਜਿੱਥੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਇੱਕਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।
4. ਪਰਿਵਾਰ	12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ 19 ਸਾਲ ਤਕ ਦਾ ਸਮਾਂ।
5. ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੰਮ	ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ
6. ਕਿਸੇਰ ਅਵਸਥਾ ਦੀ ਮੰਗ	ਨਿਯਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ
7. ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ	ਭੋਜਨ, ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਨਾ।
8. ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਛੁਡਿਆਕਤੀ	ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ਼ ਦਾ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ
ਦਾ ਫਰਜ਼	
9. ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ	ਕਿਸੇਰ ਅਵਸਥਾ
10. ਸਰੀਰਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸੰਬੰਧੀ	ਵੰਸ਼ਾਵਲੀ
11. ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤੱਤ	ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ
12. ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ	ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ
ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ	

ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ ਭਰੋ।

1. ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸਰੀਰਿਕ ਅਤੇ .....ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
2. ਮਿੱਤਰ ਮੰਡਲੀ ਦਾ .....ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ।
3. ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਨੂੰ .....ਪਰਿਵਾਰ ਆਖਦੇ ਹਨ।
4. ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ .....ਅਤੇ ਲੜਕਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ 21 ਸਾਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹਿੰਦੀ ਹੈ।
5. ਚੰਗਾ ਚਰਿੱਤਰ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ .....ਗੁਣ ਹੈ।
6. ਪਰਿਵਾਰ ਇੱਕ .....ਇਕਾਈ ਹੈ।
7. ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕੰਮ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ .....ਕਰਨਾ ਹੈ।
8. ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ .....ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
9. .....ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- 10 ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ .....ਕਰਨਾ ਹੈ।
11. ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ .....ਕਰਨਾ ਹੈ।
12. ਚੰਗੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ .....ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ

1. ਪਰਿਵਾਰ ਦਾਅਂ ਦੇ ਕਿਸਮਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
2. ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੂਲ ਕੰਮ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹੈ।
3. ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।
4. ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।
5. ਸੰਯੁਕਤ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਤੱਤ ਹੈ।
6. ਪਰਿਵਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
7. ਕਿਸੇ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।
8. ਕਿਸੇ ਅਵਸਥਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨੈਤਿਕ ਸਿੱਖਿਆਂ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।
9. ਕਿਸੇ ਅਵਸਥਾ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰੀਰਕ ਤਬਦੀਲਿਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
10. ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਪੈਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਬੱਚੇਆਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਯੋਗਦਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
11. ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੇ ਫਰਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ।
12. ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਖੇਡ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।